

PATVIRTINTA
Klaipėdos regos ugdymo centro direktoriaus
2026 m. rugpjūčio 21 d.
įsakymu Nr. V-85

**KLAIPĖDOS REGOS UGDYMO CENTRO
NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO BRAILIO RAŠTO
MOKYMO PROGRAMA**

**I SKYRIUS
BENDROSIS NUOSTATOS**

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos regos ugdymo centras (toliau – Įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas – 300044804. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – švietimo pagalbos įstaiga.
2. Įstaigos buveinės adresas – Baltijos pr. 31, 94130 Klaipėda. Tel. (0 46) 34 60 33, el. p. info@ruc.lt, www.ruc.lt.
3. Programos pavadinimas – neformaliojo suaugusiųjų, turinčių regos sutrikimų, švietimo Brailio rašto mokymo programa (toliau – Programa).
4. Programos rengėjas (-ai) – Klaipėdos regos ugdymo centro Socialinio ugdymo skyriaus vedėja Alina Glybina.
5. Programos trukmė – tęstinė (60 akad. val.).
6. Programos apimtis – vieneri mokslo metai, pagal poreikį tęsiant mokymą arba sudarant individualų mokymosi planą.
7. Tikslinė amžiaus grupė – 18 metų ir vyresni asmenys, turintys regos sutrikimų, siekiantys išmokti skaityti ir rašyti Brailio raštu, savarankiškiau gauti, fiksuoti ir naudoti informaciją kasdienėje, socialinėje, kultūrinėje, bendruomeninėje ir, pagal galimybes, profesinėje veikloje.
8. Programai įgyvendinti Įstaigoje sudarytos palankios mokymo(si) sąlygos. Dalyviai gali naudotis Brailio rašto mokymo priemonėmis, techninėmis ir skaitmeninėmis priemonėmis bei, pagal poreikį, asmeninėmis priemonėmis. Mokymai vykdomi individualiai arba mažose grupėse, atsižvelgiant į kiekvieno asmens regos sutrikimo pobūdį, individualius poreikius, gebėjimus, turimą patirtį, mokymosi tempą, lytėjimo jautrumą ir kitus Brailio rašto mokymuisi svarbius gebėjimus.

**II SKYRIUS
PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI**

9. Tikslas – ugdyti suaugusių asmenų, turinčių regos sutrikimų, Brailio rašto skaitymo ir rašymo gebėjimus, sudarant sąlygas savarankiškiau gauti, fiksuoti ir naudoti informaciją kasdienėje, socialinėje, kultūrinėje, bendruomeninėje bei, pagal galimybes, profesinėje veikloje.
10. Uždaviniai:
 - 10.1. įvertinti asmens regos būklę, individualius poreikius, turimą patirtį, lytėjimo, klausos, atminties, dėmesio, smulkiosios motorikos ir kitus Brailio rašto mokymuisi svarbius gebėjimus;
 - 10.2. supažindinti su Brailio rašto sistema, šešiataškiu langeliu, taškų išsidėstymu ir numeracija, Brailio rašto priemonėmis bei jų taikymo galimybėmis kasdienėje veikloje;
 - 10.3. mokyti Brailio raštu skaityti raides, skiemenis, žodžius, sakinius, trumpus tekstus, skaičius, skyrybos ženklus ir kitus praktinėje veikloje reikalingus ženklus;
 - 10.4. mokyti rašyti Brailio raštu, naudojant Brailio rašto lentelę, grifelį, Brailio rašomąją mašinėlę, elektronines Brailio rašto priemones ar kitas individualiai pritaikytas priemones;

10.5. lavinti lytėjimo jautrumą, smulkiąją motoriką, dėmesį, atmintį, orientaciją lape ir kitus kompensacinius gebėjimus, reikalingus Brailio raštui išmokti;

10.6. ugdyti gebėjimą taikyti Brailio raštą kasdienėse situacijose: rengiant asmeninius užrašus, fiksuojant ir žymint informaciją, skaitant trumpus tekstus bei savarankiškai naudojantis Brailio raštu pateikta informacija;

10.7. stiprinti asmens savarankiškumą, mokymosi motyvaciją ir pasitikėjimą savimi bei skatinti aktyvesnį dalyvavimą socialinėje, kultūrinėje, bendruomeninėje ir, pagal galimybes, profesinėje veikloje.

III SKYRIUS PROGRAMOS TURINYS

11. Turinys

11.1. Suaugusiųjų, turinčių regos sutrikimų, ugdymas

Eil. Nr.	Kompetencijos	Programos turinys
1.	Pažinimo	Asmuo susipažins su Brailio rašto sistema, jos reikšme savarankiškumui ir informacijos prieinamumui, šešiataškiu langeliu, taškų išsidėstymu ir numeracija. Susipažins su Brailio rašto leidiniais, bibliotekų paslaugomis ir techninėmis priemonėmis. Mokysis pasirinkti ir naudoti tinkamas priemones informacijai gauti, užrašyti, saugoti ir taikyti kasdienėje veikloje.
2.	Mokėjimo mokytis	Asmuo Brailio rašto mokysis palaipsniui, pagal individualų tempą, lavindamas lytėjimo jautrumą, smulkiąją motoriką, dėmesį ir atmintį. Atliks skaitymo ir rašymo užduotis, kartos išmoktus veiksmus ir mokysis įgytus gebėjimus taikyti kasdienėse situacijose.
3.	Komunikavimo	Asmuo mokysis Brailio raštu skaityti ir rašyti raides, skiemenis, žodžius, sakinius ir trumpus tekstus, atpažinti skaičius, skyrybos bei kitus praktinėje veikloje reikalingus ženklus. Lavins gebėjimą suprasti, užrašyti ir perteikti informaciją bei ją taikyti kasdienėse situacijose.
4.	Socialinė	Asmuo mokysis taikyti Brailio raštą kasdienėje, socialinėje, kultūrinėje ir bendruomeninėje veikloje: rengti asmeninius užrašus, fiksuoti informaciją, skaityti ir atlikti kitas praktines užduotis. Bus skatinamas domėtis leidiniais Brailio raštu, bibliotekų paslaugomis ir pagal individualias galimybes aktyviau dalyvauti socialinėje bei bendruomeninėje veikloje.
5.	Asmeninė	Asmuo stiprins pasitikėjimą savimi, savarankiškumą, atsakingumą, atkaklumą ir mokymosi motyvaciją. Mokysis įsivertinti savo galimybes, planuoti mokymosi veiklą, įveikti mokymosi procese kylančius sunkumus ir savarankiškai naudotis Brailio rašto priemonėmis bei taikyti įgytus gebėjimus kasdienėse situacijose.
6.	Skaitmeninė	Asmuo susipažins su elektroninėmis Brailio rašto ir kitomis techninėmis priemonėmis, ekrano skaitymo programomis bei skaitmeninės informacijos šaltiniais. Pagal individualius poreikius mokysis šiomis priemonėmis gauti, skaityti, užrašyti, saugoti ir kasdienėje veikloje naudoti informaciją.

12. Ugdymas organizuojamas laikantis saugos ir sveikatos reikalavimų, užtikrinant saugią ugdymo aplinką ir parenkant užduotis, atitinkančias individualius dalyvių poreikius bei galimybes.

13. Programa pritaikoma suaugusiems asmenims, turintiems regos sutrikimų. Atsižvelgiant į asmens regos sutrikimo pobūdį, individualius poreikius, gebėjimus, turimą patirtį, mokymosi tempą,

lytėjimo jautrumą ir naudojamas pagalbines priemones, parenkamos užduotys ir priemonės, taikomi individualūs ugdymo(si) metodai ir formos.

IV SKYRIUS

PROGRAMOS METODAI, FORMOS IR PRIEMONĖS

14. Metodai: pokalbio, aiškinimo, demonstravimo, stebėjimo, praktinės veiklos, kartojimo, modeliavimo, problemų sprendimo ir savarankiško darbo.

15. Formos: praktinės skaitymo ir rašymo užduotys, individualios pratybos, modeliuojamos kasdienės situacijos, savarankiškas darbas ir įgytų gebėjimų taikymas individualiai arba mažose grupėse. Pagal galimybes organizuojamos išvykos į biblioteką, dalyvaujama Brailio rašto skaitymuose, pažintinėse, kultūrinėse ir kitose praktinėse veiklose.

16. Priemonės: Brailio rašto mokymo priemonės (lentelės, grifeliai, popierius, rašomosios mašinėlės, pratybos, vadovėliai ir tekstai Brailio raštu), lytėjimo, pažinimo ir erdvinio suvokimo lavinimo priemonės (reljefiniai piešiniai, planai, žemėlapiai, maketai, įvairių faktūrų ir smulkiosios motorikos priemonės), informacinės technologijos ir tiflotechninės priemonės (elektroniniai Brailio rašto įrenginiai, ekrano skaitymo programos, garsinės ir skaitmeninės informacijos priemonės) bei praktinės Brailio rašto skaitymo, rašymo ir informacijos fiksavimo užduotys.

V SKYRIUS

PROGRAMOS PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

17. Įgyvendinus programą:

17.1. programos dalyviai įgis arba patobulins Brailio rašto skaitymo ir rašymo gebėjimus pagal individualias galimybes ir poreikius;

17.2. gebės pagal individualias galimybes atpažinti ir užrašyti raides, skaičius, skyrybos ženklus ir kitus praktinėje veikloje reikalingus Brailio rašto ženklus;

17.3. gebės savarankiškiau gauti, fiksuoti ir naudoti informaciją, taikydami Brailio raštą kasdienėse situacijose;

17.4. gebės pagal individualius poreikius naudotis Brailio rašto priemonėmis, tiflotechninėmis ir kitomis pagalbinėmis priemonėmis;

17.5. stiprins pasitikėjimą savimi, savarankiškumą, mokymosi motyvaciją ir socialinį aktyvumą.

18. Programos dalyvių pažanga ir pasiekimai vertinami nuolat praktinių užsiėmimų, skaitymo, rašymo ir savarankiškų užduočių metu. Taikomas formuojamasis ir aprašomasis vertinimas, teikiamas grįžtamasis ryšys, skatinamas įsivertinimas ir refleksija. Pažanga fiksuojama tiflopedagogo dokumentacijoje ir individualiuose mokymo planuose, numatant tolesnius Brailio rašto gebėjimų ugdymo tikslus. 19. Programos įgyvendinimo epizodai bus viešinami interneto svetainėje www.ruc.lt.

SUDERINTA

Klaipėdos regos ugdymo centro Mokytojų tarybos 2026 m. birželio 2 d.
posėdžio protokoliniu nutarimu
(protokolo Nr. 12-3)

SUDERINTA

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Švietimo ir sveikatos departamento
Švietimo skyriaus vedėja
Vida Bubliauskienė
2026 m. 08-08 d.

